

Herziening der tabel van verdeling der gemeenten in klassen, behoorende bij de wet op de personeele belasting.

(263. 5.)

MEMORIE VAN ANTWOORD.

(Ingezonden bij brief van 14 April 1915.)

Naar aanleiding van de bij het afdelingsonderzoek gedane vraag omtrent den maatstaf naar welchen de classificatie der gemeenten geschiedt, deelt de ondergeteekende mede, dat de beginselen, waarop de voorgestelde herziening van de tabel van verdeling der gemeenten in klassen berust, dezelfde zijn als die welke gegolden hebben bij de eerste samenstelling van die tabel. Evenals toen heeft men ten aanzien van iedere gemeente een onderzoek ingesteld naar de omstandigheden van hen die tot het betalen van een lagen aanslag in de personeele belasting in staat worden geacht.

Bij de voorgestelde rangschikking in de 8ste klasse van het plattelandsgedeelte der gemeente Winterswijk is dat beginsel geenszins uit het oog verloren, maar heeft men er zich door laten leiden, dat de omstandigheden aldaar eene aanmerkelijke verandering hebben ondergaan.

Waar namelijk ten gevolge van de ontwikkeling van Winterswijk tot eene vooruitgaande fabrieksplaats niet steeds in de kom der gemeente aan de toenemende vraag naar arbeiderswoningen kon worden voldaan, heeft menig arbeidersgezin zich buiten de kom moeten vestigen. Daardoor is, in tegenstelling met de plattelandsgedeelten der meeste andere gemeenten, het peil der huurwaarden in het ter sprake gebrachte gedeelte van Winterwijk in die mate gestegen, dat handhaving in de 9de klasse bezwaarlijk te verdedigen zoude zijn.

De uitkomst van het aan de hand van bovenbedoelde beginselen plaats gehad hebbend algemeene onderzoek heeft niet tot de overtuiging geleid, dat eene herziening van de in art. 12 der wet tot regeling der personeele belasting gestelde grens van f 25 noodzakelijk is. Men kan dit trouwens gereedelijk afleiden uit het feit, dat ook na de voorgestelde herziening nog tal van gemeenten in de 9de klasse gerangschikt zullen blijven. Omtrent de bedragen, genoemd in art. 13 dier wet, zou de ondergeteekende, in verband met de door hem voorbereid wordende algemeene herziening van de wet op de personeele belasting, zich zijn oordeel vooralsnog willen voorbehouden.

Van de aanslagen in de personeele belasting in de gemeente Helder (Helder en Nieuwediep) is niet, zooals de Memorie van Toelichting ten gevolge van een misverstand vermeldde, 1/3, doch 1/30 oninbaar. Met deze nadere toelichting voor oogen zal, naar de ondergeteekende vertrouwt, de invloed, welchen de overgang van de 6de naar de 5de klasse vermoedelijk op het getal oninbare posten zal uitoefenen, minder twijfelachtig voorkomen.

Wat aangaat de verandering ten opzichte van de gemeente Sloten voorgenomen, meende de ondergeteekende voldoende duidelijk te hebben aangetoond, dat thans een gedeelte dier gemeente ten onrechte is gerangschikt in de 3de klasse.

Daartoe werd in het bijzonder de aandacht gevestigd op den Grooten IJpolder, welke volgens de bestaande regeling op één lijn is gesteld met het gedeelte voor stadsbebouwing bestemd. Heeft men al indertijd gemeend, dat in het evenbedoelde gedeelte stadsbebouwing te verwachten was, die verwachting is niet verwezenlijkt. Het is dan ook veeleer aangewezen om evenals de onderdeelen Sloten en Osdorp in de 6de klasse te worden gerangschikt.

Eene verlaging van jaarwedden van onderwijzers aan openbare scholen zooals in het Voorloopig Verslag wordt verondersteld, ten aanzien van welk punt de ondergeteekende het gevoelen heeft gevraagd van zijn ambtgenoot van Binnenlandsche Zaken, zou e.q. moeten geschieden door wijziging van de bestaande salarisregeling onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten en met beroep op de Kroon. Het is niet

waarschijnlijk, dat ingeval de wijziging in de classificatie voor eene gemeentnadeelig is, hierin voldoende reden zal worden gevonden om tot zulk eene verlaging van salaris over te gaan.

Te minder omdat, ingevolge de tweede zinsnede van het tweede lid van art. 9bis der wet van 24 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 156), gewijzigd bij de wet van 3 Juni 1905 (*Staatsblad* n°. 151) de uitkeering welke de gemeente van het Rijk ontvangt, geen vermindering uit dezen hoofde behoeft te ondergaan.

Voor eene enkele bijzondere school op welke de verandering in de classificatie van ongunstigen invloed zou zijn, kan schade vermeden worden door toekenning van eene tegemoetkoming uit het desbetreffend artikel van hoofdstuk V der Staatsbegroting.

Ten aanzien van de opmerkingen gemaakt met betrekking tot de classificatie van enkele nader ter sprake gebrachte gemeenten strekke het volgende:

Bloemendaal.

Hoezeer kan worden toegegeven, dat Bussum, Baarn (kom) en Zeist (kom) eenerzijds en Bloemendaal (behalve Vogelenzang) anderzijds, in algemeenen zin punten van overeenkomst vertoonen, heeft de uitkomst der in den aanhef dezer Memorie bedoelde onderzoekingen doen zien, dat die overeenkomst niet aanwezig is, wat aangaat de omstandigheden van hen die in staat zijn een gering bedrag in de personeele belasting bij te dragen.

Het naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen ingestelde onderzoek heeft de meening verstrekt, dat bij plaatsing in eene hoogere dan de 5de klasse, een te groot aantal van vorenbedoelde personen zou worden vrijgesteld.

Wat de buurtschap Aerdenhout—Bentveld—Koeduin aangaat moge worden opgemerkt, dat volgens de bestaande grensregeling, waarin geen wijziging wordt beoogd, Aerdenhout en Koeduin geheel vallen in het gedeelte der gemeente, waarvoor rangschikking in de 5de klasse wordt voorgesteld. Slechts van Bentveld zal het gedeelte gelegen ten zuiden van de Zandvoortsche laan tot de 6de klasse behooren. Dit schijnt evenwel door de plaatselijke omstandigheden zeer wel gemotiveerd, vermits het bedoelde gedeelte, waar slechts enkele woningen worden aangetroffen, zich geheel aansluit bij het Zandvoortsche deel van Bentveld en voor Zandvoort eveneens rangschikking in de 6de klasse wordt voorgesteld.

Aan hetgeen bij het afdelingsonderzoek is opgemerkt ten aanzien van de vrijstelling van gemeentebelasting, over 1914 verleend aan 69 van de 90 bewoners van woningen met eene huurwaarde van f 75, is, naar het voorkomt, bezwaarlijk een argument tegen de voorgestelde classificatie te ontleenen. Immers 76 dier personen wonende in het gedeelte dat, wordt dit voorstel wet, zal overgaan van de 6de naar de 5de klasse, zullen diensgevolge voortaan buiten aanslag blijven, terwijl de 14 overige, wier perceelen liggen in het gedeelte Vogelenzang, zelfs over het buitengewone jaar 1914 allen hun aanslag in de personeele belasting voldeden. De aanslagen van laatstbedoelde personen zullen door den overgang van de 7de naar de 6de klasse eenige verlaging ondergaan.

Het nader omschrijven van grensregelingen in de wet zelve is niet mogelijk zonder wijziging van art. 5 § 2 der wet op de personeele belasting.

Het zou bovendien dit bezwaar hebben, dat bij iedere verandering van de locale omstandigheden slechts door wetswijziging aan minder wenschelijke toestanden een eind zou kunnen worden gemaakt.

Almelo.

Aangezien bij een nader ingesteld onderzoek is gebleken, dat rangschikking van Almelo (kom en naaste omgeving) in

Herziening der tabel van verdeeling der gemeenten in klassen, behoorende bij de wet op de personeele belasting.

de 5de klasse niet door de plaatselijke omstandigheden gemotiveerd zoude zijn, kan de ondergeteekende tot zijn leedwezen geen gevolg geven aan den in het Voorloopig Verslag geuiten wensch om de tabel alsnog in vorenbedoelden zin te wijzigen.

Reeds bij de voorbereiding van het onderwerpelijk wetsvoorstel heeft nauwgezette vergelijking doen zien, dat Almelo (kom en naaste omgeving) bij plaatsing in de 6de klasse, ten opzichte van Hengelo (O.) (kom en naaste omgeving), dat thans reeds in die klasse is gerangschikt, geenszins in ongunstige conditie zal verkeeren. In verband hiermede werden noode in het Voorloopig Verslag de gronden gemist, waarop de meening berust, dat gelijkstelling met laatstgemelde gemeente thans niet meer juist kan zijn.

Wat aangaat de ter sprake gebrachte lijst van woningen welke niet aan de bouwverordening der gemeente Almelo voldoen, kan worden opgemerkt, dat van de daarop voorkomende 247 perceelen, gelegen in het besproken gedeelte welke het eerst voor onbewoonbaarverklaring in aanmerking zouden kunnen komen, niet meer dan een 29-tal bij plaatsing in de 6de klasse in de personeele belasting betrokken zullen blijven.

Behalve de woningen van de beide ter plaatse werkzame bouwverenigingen, welke lang niet alle bewoond worden door hen die in de eerste plaats in het op bladz. 1 dezer Memorie bedoelde onderzoek behooren te worden betrokken, en waarvan de laagste huurprijs blijkens den in het Voorloopig Verslag bedoelden staat van huurprijzen f 1.90 per week bedraagt, zijn er in deze gemeente tal van arbeiderswoningen, welke tot lager prijs worden verhuurd. Naar het voorkomt zou een voorstel, dat met deze laatste woningen geen rekening hield en ten gevolge waarvan meerdere personen buiten aanslag zouden blijven, die een gering bedrag kunnen betalen, niet van eenzijdigheid zijn vrij te pleiten.

Waar de opmerking is gemaakt, dat voor f 62.50 per jaar geen woning is te verkrijgen, welke aan zeer bescheiden eischen voldoet, moge er de aandacht op worden gevestigd, dat bij plaatsing in de 6de klasse, perceelen, welke verhuurd worden tegen een huurprijs van f 75 per jaar, in het meereendeel der gevallen buiten aanslag zullen blijven, doordien onder den huurprijs — behalve de kosten van waterleiding, veelal een moestuin —, onbelastbare aanhoorigheid is begrepen.

Ten slotte worde medegedeeld, dat het college van zitters niet eenstemmig, doch met 5 tegen 2 stemmen geadviseerd heeft tot rangschikking in de 5de klasse.

Ootmarsum.

Waar het Voorloopig Verslag de meening zou kunnen vestigen, dat Ootmarsum geheel zoude worden ingesloten door het deel der gemeente Denekamp, waarvan rangschikking in de 7de klasse wordt voorgesteld, moge de ondergeteekende er de aandacht op vestigen, dat bij het onderwerpelijke wetsvoorstel wordt beoogd het deel van laatstgemelde gemeente, dat Ootmarsum onmiddellijk begrenst, in de 9de klasse gerangschikt te laten. Slechts het dorp en de buurtschap Denekamp zoomede een deel van de buurtschap Noord-Deuningten, te zamen in de tabel aangeduid onder de benaming Denekamp (dorp en omgeving) en gelegen op een afstand van ongeveer 1½ uur gaans van Ootmarsum, zullen tot de 7de klasse gaan behooren.

Dat de woningtoestanden in laatstgemeld gedeelte van Denekamp geheel met die in Ootmarsum overeenkomen, kan niet worden toegegeven. Zoals reeds in de toelichting op het voorstel betreffende de gemeente Denekamp is uiteengezet, heeft zich in het besproken gedeelte dier gemeente eene talrijke arbeidersbevolking gevestigd, welke in de Deutsche fabrieksplaats Nordhorn werk vindt. Deze omstandigheid, welke op het peil der huurprijzen haar invloed niet heeft gemist, doet zich te Ootmarsum niet gelden. Ook uit dien

hoofde wordt gelijkstelling in klasse van Ootmarsum met het meergemelde gedeelte van Denekamp onraadzaam geacht.

Apeldoorn.

Naar aanleiding van de in het Voorloopig Verslag gemaakte opmerkingen heeft de ondergeteekende een nader onderzoek doen instellen. Overweging van de uitkomst daarvan heeft ten gevolge gehad, dat thans wordt voorgesteld Apeldoorn (kom van de hoofdafdeeling Apeldoorn) over te brengen naar de 6de klasse. Rangschikking in de 5de klasse komt evenmin als plaatsing van Apeldoorn (overig deel) in eene hoogere dan de 9de klasse gemotiveerd voor.

Uithoorn.

Het gedeelte van Nieuwer-Amstel dat in de 5de klasse zal worden gerangschikt, sluit onmiddellijk bij Amsterdam aan. Uit dien hoofde komt vergelijking van Uithoorn met het bedoelde gedeelte minder wenschelijk voor.

Ook in het gedeelte der gemeente Nieuwer-Amstel, dat in de 6de klasse zal worden gerangschikt, zijn de huurprijzen van arbeiderswoningen hooger dan van gelijksoortige woningen in de gemeente Uithoorn, zoodat ook bij nadere overweging plaatsing van Uithoorn in eene hoogere dan de 7de klasse niet wenschelijk voorkomt.

Behalve de reeds hierboven besproken verandering in de tabel met betrekking tot Apeldoorn, is het noodig die tabel wat Groningen aangaat alsnog in overeenstemming te brengen met art. 16 der wet van 31 December 1914 (*Staatsblad* n°. 653) tot wijziging van de grens tusschen de gemeenten Groningen en Haren.

Eene Nota van Wijzigingen wordt hierbij overgelegd.

De Minister van Financiën,

TREUB.

(263. 6.)

NOTA VAN WIJZIGINGEN.

In het overzicht, bedoeld bij artikel 1 van het ontwerp van wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Provincie Gelderland:

Na Aalten wordt ingevoegd:

Ter linkerzijde:

in de 7de klasse,
„Apeldoorn (kom van de hoofdafdeeling Apeldoorn)”;
in de 9de klasse,
„Apeldoorn (overig deel)”;

Ter rechterzijde:

in de 6de klasse,
„Apeldoorn (kom van de hoofdafdeeling Apeldoorn)”;
in de 9de klasse,
„Apeldoorn (overig deel)”;.

Provincie Groningen:

In plaats van „Groningen” wordt, zoowel ter linker- als ter rechterzijde, gelezen: „Groningen (stad)”.

In de 4de klasse wordt, zoowel ter linker- als ter rechterzijde, naast „Groningen (stad)”, ingevoegd: „Groningen (Helpman)”.